

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A fölmelegített komédia

A képviselőház ülése

Az ellenzék a mai ülésnek a végén megismételte a tegnapi sikertelen trükkjét, amelylyel a napirend megállapításának címén botrányhajhászás céljából a margitszigeti játékbank ügyét iparkodott szőnyegre hozni. Törekvése azonban ezuttal is sikertelen maradt, mert az elnök a szónoktól megvonta a szót s erre következett a tegnapi komédia, hogy a szónok minden parlamenti tisztességet lábbal tiporva tovább beszélt. Ezuttal a palotaőrség beavatkozására nem volt szükség.

Az esküdtzéki reformról szóló javaslat mai vitájának kiemelkedő momentumát a Balogh Jenő igazságügyminiszter jogászai fejtegetése, amelynek tartalma és igazságtalanságai minden jóhiszemű embert feltétlenül meggyőznek, hogy kizárólag párttaktikai célokat követnek azok, akik el akarják hitetni a közvéleménnyel, hogy a kormány a közszabadságok megnyirbálására törekszik.

A képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Beöthy Pál elnök féltizenegy után nyitotta meg az ülést, melyen a munkapártiak ma is nagy számmal jelentek meg; az ellenzék részéről egyelőre csak Kelemen Samu, Benedek János és Bródy Ernő volt jelen az ülésteremben.

Az elnöki előterjesztések után Sándor János belügyminiszter jelentést terjesztett elő a községi és körorvosok országos nyugdíjintézetének létesítéséről és életbeléptetéséről. A jelentést a Ház éljenzéssel fogadta.

Áttértek a napirend tárgyalására. A konzuli bíraskodásról és az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló törvényjavaslatokat haramadik olvasásban is megszavazták.

Megrovás, kitiltás.

Szász Pál a mentelmi bizottság mai határozatairól nyomban jelentést tett a Háznak. A bizottság javasolja, hogy Sümegi Vilmost, aki tegnap több ízben zavarta a tanácskozást, jegyzőkönyvi megrovásban részesítsék.

A Ház a bizottság javaslatához hozzájárul.

Szász Pál előadó a mentelmi bizottság nevében indítványozza, hogy Lovászy Mártont, aki tegnap akkor is beszélni akart, amikor az elnök már megvonta tőle a szót, és aki ekkép az elnökkel szemben súlyos engedetlenséget tanúsított, tíz napra zárják ki a Házból. Jstth Jánossal és Ábrahám Dezsővel szemben szintén azért, mert az elnökkel szemben engedetlenséget tanúsítottak és a tanácskozást állandóan zavarták, öt-öt nap kizárást indítványoz a bizottság.

A Ház a mentelmi bizottság indítványához hozzájárul és Lovászyt tíz napra, Jstth Jánost és Ábrahám Dezsőt pedig öt-öt napra kizárja a Házból. Az illető képviselők erre az időre elveszítik napidíjaikat is.

Balogh Jenő az esküdtzékről.

A Ház ezután áttért az esküdtzéki eljárás reformjáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Balogh Jenő igazságügyminiszter beszédet mondott a javaslatról. Ismertette az esküdtzéki intézmény történetét. Azt mondta, hogy most már a francia közvélemény egyes komoly tényezői is az intézmény megújítását kívánják. Ámbár tisztelettel fogadta Apponyi tegnapi deklarációját, mégis vissza kell utasítani azt az állítást, hogy itt rendszeres hadjárat folyik a közszabadságok ellen. Csak arról van szó, hogy felháborító és alaptalan felmentések, amelyek az igazságszolgáltatás tekintélyét aláássák, a jövőben legalább is ne forduljanak elő tömegesen. Igaz, hogy a Kuriának nagyobb befolyása lesz az ítéletre, de hisz a kuriai bírák jeles, kiváló emberek, ők tőlük csak nem kell félni az igazságot.

Polemizált ezután Benedek Jánossal és azt állította, hogy a javaslat mellett a sajtó könnyen teljesítheti a maga nagy hivatását, amit a munkapárt is elismer. Vannak azonban a sajtó munkásai között olyanok, akik összevágatják a magyar nyelvből mindazokat a szavakat, amelyek szidalmat és gúnyt fejeznek ki és ilyen hangú cikkekben támadják a javaslatot. De nem azok az igazi publicisták, akik furkósbottal és fejszével dolgoznak, hanem azok, akik finom pennával és művészzel irnak. Ezeknek a munkája a jövőben is lehetséges lesz. De mindenkit felmenteni, ez közönséges hazárdjáték, éppen mintha csak a kaszinóban folynék. (Viharos taps a munkapárton.)

Egy lap azt írta a szólóról, hogy az elmebetegség legnagyobb fokában szenved és azért nem adta ki a javaslatot a jogásztisztületnek. Igaz, hogy nem adta ki véleményezés végett a javaslatot az ügyvédi kamarának, de ezt nem is tehetette, mert őt az igazság vezérelte, az ügyvéd urakat pedig az cketven való felmentés. (Viharos taps.)

Legutóbb öt esküdtzéki verdikt keltett nagy felháborodást a közvéleményben. Ezeknek véget kell vetni, nem tűrhető, hogy az esküdtzék hazárdjáték maradjon. Az ügyvédi kamarának azért nem küldte el a javaslatot, mert világnézetbeli különbségek választják el tőle. Nem a felmentések minisztere, hanem az igazságügyek minisztere. Szilágyi Dezső alatt tagja volt annak a bizottságnak, amely a bünvádi perrendfartást kidolgozta, de az esküdtzéki javaslat szövegezésében nem vett részt.

A reakcióval vádolják, pedig ő, aki a patronázt megteremtette, aki a fiatalokurak bíróságát rendezte, talán inkább progresszív gondolkozású, mint reakciós. Az esküdtzéki reformot nem hevenyészve csinálták, csak azt sajnálja, hogy nem nyomban az igazságügyminiszttersege kezdetén terjesztette be a javaslatot és eddig is türe azokat a lehetetlen állapotokat, amelyek az esküdtzéknel fennállanak. (Zajos éljenzés és taps.)

Ellenzéki beszéd.

Kelemen Samu azt fejtegeti, hogy neki az volt az álláspontja, hogy az ellenzéknek itt a Házban kell küzdeni igazságaiért. Nagy elégtétel neki, ami az utolsó napokban történt, mert ime, az ellenzék is rájött arra, hogy bár föltételekkel, de azért mégis részt kell venni a törvényhozás munkájában. Az ellenzék igen nagy hibát követ el, ha elmulasztja megakadályozni az olyan törvények alkotását, amelyeket rosszaknak tart. (Tpas a jobboldalon.) Az esküdtzéki eljárásnak csak a politikai és sajtópörökben volna helye. A közönséges bűncselekményeket a sajtó bűncselekményeitől el kell választani, mert oda nem tartoznak és a közönséges bűncselekmé-

nyeket az esküdtzék hatásköréből ki kell vonni. A szónok részletesen fejtegeti, hogy az esküdt milyen lehetetlen helyzetben van, a mai viszonyok között. Kifogásolja az elnöknek az esküdttekkel való tanácskozását, mert ez már nem szabad polgárok véleményének megnyilatkozása. Szól ezután a javaslatról a sajtószabadság szempontjából. A sajtó a hangfogója ezer és ezer akaratnak, indulatnak, érzésnek s beleviszi akaratát a köztudatba, tehát irányít. A sajtó száz és száz keserűséget vált ki, de ugyananyi bajt is orvosol s sokszor egyedüli menedéke azoknak a szerencsétleneknek, akik igazságot találnak. Olyan a sajtó, mint a sas, magasan repül, de prédáját a földről szerzi. A sajtó sok sebet üt, magam is megszenvedtem, de az egyéni érzésemet nem viszem bele a vitába akkor, amikor az egész sajtó intézményéről van szó. (Balogh Jenő igazságügyminiszter: Ugy van! Helyes!). Mert a sajtó bármilyen hibás, nélküle megélnünk nem lehet. A sajtó elbírálását tehát más szempontokból kell intézni. — Részletesen foglalkozik ezután a sajtó hibáival. A javaslatot nem fogadja el.

Kontra összeférhetlenségi bejelentés.

Bródy Ernő szólalt föl ezután a javaslat ellen.

Héderváry Lehel: Összeférhetlenségi bejelentést tesz Mándy Samu ellen. Nem felel meg Mándy Samu legutóbbi állítása a valóságnak, hogy neki a margitszigeti játékbank alapszabályainak láttamozásáról nem volt tudomása. Ő tudta, hogy előbb egy milliót ígértek s amikor Lukács ezzel nem volt megegyedve, újra két kijáróra volt szükség és Mándy tudja, hogy ezek kik voltak. Mándy is ki járó volt s az igazgatóságnak is tagja. Reputációját köti ahoz: igaz az, hogy Mándy Samunak tudomása volt az ügy minden fázisáról s többször tárgyalt is Lukácsal.

Elnök indítványára a Ház az ügyet kiadta az összeférhetlenségi bizottságnak.

Kezdődik a komédia.

Elnök javaslatot tesz a napirendre vonatkozóan.

Huszár Károly: Ellendítványt akar tenni. Azt óhajtja, hogy tárgyalják a panama-ügyeket, mert az ország izgalomban van.

A munkapárt részéről gunyos nevetéssel kísérik Huszár Károly szavait.

Szmrecsányi György dühösen veri a padot és kiáltja: A tisztességes emberek igen is izgalomban vannak.

Huszár Károly ismét a napirendtől eltérve folytatja beszédét.

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, maradjon a tárgynál.

Barabás Béla: Talán azt is megparancsolja az elnök, hogy miről beszéljen.

Elnök: Barabás Béla képviselő urat rendreutasítom.

Eitner Zsigmond hirtelen egy csomó magyar kártyát ránt ki a zsebéből és a Ház asztalára dobta.

A munkapárt tagjai idegesen nézik, hogy mi történt, míg a baloldal tapsol. Oriási zaj tör ki, az elnök percekig csenget.

Bikády Antal: Lássuk a Tisza-pártiet.

Elnök hosszan, erélyesen csonget, a csend azonban alig akar helyreállani.

Elnök: Egy képviselő illetlen viselkedést követett el, amikor egy pakli kártyát dobott a Ház asztalára. Indítványozom: Utasítsák a mentelmi bizottsághoz.

A többség föláll és elfogadja az elnöki indítványt.

Huszár Károly folytatja beszédét, követeli, hogy tüzzék napirendre Tisza István gróf október 30-iki beszédét. Többször eltér a tárgytól.

Elnök figyelmezteti maradjon a tárgynál. Huszár Károly tovább beszél a tárgytól eltérően.

Elnök többszöri figyelmeztetés után megvonja Huszár Károlytól a szót.

Sümei Vilmos: Nem tért el a tárgytól.

Elnök: Sümei Vilmos képviselő urat rendreutasítom.

Rakovszky István s többen erre fölugranak helyeikről és Rakovszky egy törvénykönyvet vág az asztalhoz.

Elnök az ülést felfüggeszti, mire az egész ellenzék kivonul a teremből. Szünet után.

Elnök: Indítványozom, hogy viselkedésükért Huszár Károly, Sümei Vilmos, Barabás Béla, Szmracsányi György és Rakovszky István képviselők a mentelmi bizottsághoz utasíttassanak.

A Ház többsége föllállással szavaz és elfogadja az indítványt.

Személyes kérdésben.

Mándy Samu személyes kérdésben kér szót. Kijelenti, hogy más kijárót, mint akit megnevezett, nem ismer. Ő a volt kormány egyetlen tagjával sem beszélt a margitszigeti játékbank ügyében. A részvényjegyzésben nem vett részt, mert az a fölfogása, hogy Magyarországon játékbank nem engedélyezhető.

Giesswein Sándor azért interpellál, hogy a székesfehérvári rendőrfőkapitány eltiltotta az eszperanto-nyelven, mint titkos nyelven tartani kívánt gyűlést.

Kiadták az interpellációt a belügyminiszternek. A napirend megállapítása után negyed háromkor az ülés véget ért.

A novemberi csillaghullás

Előléptetések a debreczeni csapatoknál

Az évente szokásos novemberi kinevezések egy egész sereg Debrecenben állomásozó katonatisztet léptettek elő. A „Rendelési Közlöny” mai száma közli:

Ő felsége 1913. évi november 1-én kinevezte a debreceni 3. honvédgyalozrednél:

Főhadnaggyá: Mező Endre hadnagyot.

Hadnaggyá: Raikovich Ferenc, Pagács Lajos, Szodírid Aladár és Jezerniczky Ferenc zászlóosokat.

Ezredorvossá: Klein Ferenc dr. főorvost. Alhadbiztossá: Vattay Zsigmond századost.

A gazdasági állományban:

Századossá: Tóth János főhadnagyot.

A 2. honvédhuszárezrednél:

Századossá: Pálffy Gábor főhadnagyot.

Főhadnaggyá: Magyarai Andor és Szabó József hadnagyokat.

Főtörzsállatorvossá: Moharos János törzsállatorvost.

A VIII. csendőrkörületi parancsnokságnál

Örnaggyá: peremartoni Virágh László századost.

Századossá: Bászler János főhadnagyot.

Zászlóosokká: Paksy-Kiss Tibor, Schiffer Jenő és Szaplóczay György hadapródokat.

November 1-ével áthelyezettek Debrecenből a vezérkarhoz való beosztásuk alóli felmentés és csapattesteiknél létszámfelett való vezetésük beszüntetése mellett Szénássy László 3. gyalozredbeli százados a munkácsi 11. gyalozredhez, Horváth István százados a szatmári 12. gyalozredhez, Menyherth Géza hadnagy az eszéki 28. gyalozredhez, Zeller Jenő 2. honvédhuszárezredbeli hadnagy a zalaegerszegi 6. honvédhuszárezredhez. Holyéd Hugó őrnagy a debreceni állami méntelep katonai osztágától a sepsiszentgyörgyi méntelephez. Viszont Debrecenbe kerülnek: Tomljenovics Rezső hadnagy a sziszeki 27. honvédgyalozredtől

3. honvédgyalozredhez, Sebök Gyula hadnagy a zalaegerszegi 6. honvédhuszárezredtől a 2. honvédhuszárezredhez, Dugánsi Győző százados a kassai 9. honvédgyalozredtől a 3. honvédgyalozredhez törzstiszti megbízással.

A főorvos jelentése a vízvezetésekről

A közigazgatási bizottság üléséből

Teljesen érthető, hogy nincs a városnak olyan hivatala, nincs olyan bizottsága, amely a debreceni vízvezeték kérdése ne foglalkoztatna. Mert bár igaz, hogy a víz fertőzöttsége esetén nagy veszedelem fenyegeti a lakosságot, de az is bizonyos, hogy ez a veszedelem alig csökken a vízvezeték lezárásával, ami egyébként óriási károkat okozott erőkölesileg és anyagilag a városnak. És ez annál fájdalmasabb, mert a fenforgó esetben, a mikor a vízvezeteki víz fertőzöttsége csak igen kis mértékben volt kimutatható, tifuszról egyáltalán szó sem volt és nincs ma sem, csupán tifoid-esetekről, a veszedelem nem volt olyan fenyegető, amint az a közönség tudatába ment. Az való, hogy a paratífusz-bacillust a vízből vett mintákból ismételtelen vett adagok után ki tudták tenyészteni, tehát a vizet megfertőzték. De viszont ettől mindig tartani lehet, amíg a vízvezetékek bekapcsolása mind meg nem történik, ennél fogva úgy a házi vezetékek készítése miatt az utcai főcsőnél, mint kiinn a telepen munkásoknak kell a még nem kész központi telepen dolgozniok.

A vízvezeték kérdése foglalkoztatta ma a közigazgatási bizottságot is, amely elé az ügyet Tüdös Kálmán dr. főorvos jelentésének a következő passzusa vitte:

Az előfordult számos hasihagymáz esetek azt a gyanút keltették, hogy a városi vízvezeték esetleg fertőzve lehet. A megejtett bakteriologiai vizsgálat azt derítette ki, hogy a vízben hagymáz-bacillusok nincsenek, de coli- és paratyphus-bacillusok vannak. — A hagymáz gyanánt bejelentett betegségek nagy részének klinikai lefolyása is e nemű fertőzésnek felelt meg. A polgármester ur javaslatom alapján elrendelte a vízvezeték vizének itallal való fogyasztásra szolgáló csapainak lezárását és a csőhálózat bőséges öblítését, engem pedig megbízott a fertőzés eredetének kikutatásával s ennek eredményéhez képest a fertőtlenítés végrehajtására vonatkozó javaslat tétellel. A fertőzés eredete felderítettéven, annak további kizárása érdekében a munkálatok folyamathoz tetettek. A fertőtlenítés ezek befejezte után lesz eszközölhető. A vízvezeték vize maga elsőrendű ártézi víz és remélhető, hogy rövid idő alatt a fertőzéstől is teljesen mentesítve lesz.

Keleti Izso műszaki tanácsos iónak látja, hogy süriübben vessék alá a vízvezeték vizét bakteriologiai vizsgálatnak és az eredménynek hírlapi közlésével nyugtassák meg a közönséget, amely konsternálva van, hogy új vízvezeték van és már lezárták.

Csanak János azt kérdi, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár épületeiben miért nem zárták le az ivásra való használat elől a vízvezeteki csapokat.

Tóth István utasíttatni kéri a tanácsot, hogy miután a fertőzés a központi telepen történt az által, hogy a talajvíz a kut vizével érintkezhetik, tegyen intézkedéseket, még ha azok költségesek is, hogy ez esetben lehetőség kizárt legyen. Miután a beton az átszivárgás megakadályozására nem alkalmas, üvegbetont kellene alkalmazni. Annál is inkább, mert a kutak olyan mély helyen fekszenek, hogy ott a talajvíz a kut betonépítésénél mindig magasabb.

Tüdös Kálmán dr. főorvos: A bakteriologiai vizsgálatok ezután is rendszeresen folynak az ő saját felügyelete alatt, ma azonban újabb vizsgálat felesleges, mindaddig, amíg az elrendelt intézkedések mind végrehajtva nincsenek. Amit kellett, azokat az intézked-

seket megtette. Horribilis dolgok nincsenek. A víz a megejtett vegyvizsgálat szerint kitűnő, egyike a legjobb ártézi vizeknek, mert a megengedett 40 miligram helyett csupán 10 miligram szerves anyag van a debreceni vízvezeték vizében. Azonban ennek dacára sem adták meg már a vízvezeték megnyitásokor az ivásra való engedélyt, mert a külső munkák nem voltak befejezve, az aknában munkásoknak kellett dolgozni s mert a talajvíz átszivárgás útján érintkezhetett az ártézi vízzel. Ezt a lehetőséget kell és igyekezni is a műszaki hivatal eliminálni. A betegedések nem tifusz, hanem gyomorban és bélben föllépő tifoid esetek. De már csökkent a betegedések száma is.

Kovács József polgármester néhány fölvilágosító kijelentése után Balkányi Miklós dr. annak hátrányaira mutat rá, hogy vak csövek vannak ama házaknál, ahol nem csinálták meg a csatlakozásokat s e holt részekben megromlik a víz. Ohajtandónak mondja, hogy a tanács gondoskodjék valami módozaton, amelylyel a szegény háztulajdonosoknak a házi csatlakozások kiépítésében segítségére jöhet.

Domahidy Elemér főispán végül bezárja a vitát, amelynek lefolytatásáért örült, mert ez is újabb buzdítás lesz Tüdös Kálmán dr. főorvosnak, aki eddig is nagy lelkiismeretességgel kezelte a kérdést, fokozott buzgalommal igyekeztek a bajt megszüntetni.

Néhány föl szólalás után a bizottság Tóth Istvá nindítványára kimondta, hogy a központi telepen a kutak minél szigetelőbb fallal leendő ellátását ajánlja a tanács figyelmébe, valamint azt is, hogy minden lehető kövessen el, hogy hasonló esetek elő ne forduljanak. A főorvosi jelentést tudomásul vették.

Rabló kereskedőseged Korcsmázás után késeles

A debreceni kir. ügyészség megkeresésére a hajdunánási rendőrség letartóztatott egy Klein Ignác nevű foglalkozás nélküli kereskedősegedet ama gyanu alapján, hogy kirabolta Sallay István biharpüspöki gazdálkodót.

Sallaynak nemrégiben valami dolga akadt Hajdunánáson. Napközben lótot-futott, alkonyatkor szeretett volna elutazni, azonban lekéste a vonatot s így éjszakára is ott kellett rekednie. Így tévedt be az egyik korcsmába, ahol, hogy, hogyan megösmerekedett Klein Ignáccal. Először csak csöndben iddógáltak a Sallai költségen, majd amikor Klein észrevette, hogy a gazdálkodónál pénz van, egy kis lassu kártyázásra invitálta. Sallai azonban nem akart kötélnék állani s így tovább folytatódott az ivás. Valahonnt előkerült egy kis cigánymuzsika is, úgy hogy a nagy mulatozásban alaposan elázott a gazdálkodó.

Hajnalfelé kerültek ki a korcsmából, ahonnt Klein indítványára egy csóktanya felé vették az utjukat. Alig kerültek el azonban a csöndesebb, szűk, kis utcába, amikor Klein orvul megtámadta Sallait.

— Pénzt, kutya, mert leszurlak! — kiáltotta a gazdálkodó fölébe. Ez védekezni próbált, azonban Klein bicskát rántott elő és Sallai felé szurt. A kés homlokra találta a gazdálkodót, aki véresen bukott a földre. Klein azonban nem elégedett meg ezzel, neki esett a szerencsétlen embernek és miután agyba-főbe verte, az áldozatánál levő pénzt, mintegy 50 koronát elrabolta s azzal elmenekült.

A véresre vert Sallait reggel találták meg az utcán a járó-kelők. Azonnal rendőrt ért szaladtak, aki bevitte a szerencsétlen embert egy kalappal egyetemben, amely nem messze hevert a támadás színhelyétől.

A rendőrség nyomozni kezdett az ügyben, a gazdálkodó azonban nem ismervén a véle mulatott csavargót, csak nehezen tudta azt kézrekeríteni. Az ott maradt kalap — amelyet Klein, aki maga is részeg volt, vesztített el — volt az egyedüli nyom. Ennek alapján sikerült is letartóztatni Klein Ignácot.

A hajdunánási csendőrség megvasalva ma délelőtt szállította be a debreceni ügyész-ség fogházába.

Nagy József kir. tanácsos debreczeni pénzügyigazgató

Ünnepi hangulat a közigazgatási bizottságban

Az adók, az illetékek, az adókivetés, az adóbejárat világa nem az a világ, hol érzelmi momentum, ahol a tisztviselő iránt szeretet terem. Ezt a fölfogást azonban megdöntötte most Nagy József pénzügyi tanácsosnak pénzügyigazgatóvá lett kinevezése. Igazi, nagy örömmel fogadta mindenki az ő kinevezését, amelyet, mihelyt megtudott a közönség, az iránta élő általános szeretet, tisztelet és nagybecsülés minden jele a legteljesebb mértékben megnyilatkozott nemcsak a hatóság részéről, hanem egyesek, magánosok részéről is. Két irányu érdemét, vagy kiválóságát mutatja ez a jelenség. Azt, hogy hivatásának elsőrangú kiválósága és azt, hogy elsőrangú, kiváló ember is. Mert azok, akik a hivatalos körén kívül siettek őt bizonyára legőszintébb és legmelegebb üdvözléssel fölkeresni, az emberhez siettek, aki mint ember szerezte meg tiszteletük és szeretetük, nagybecsülésük teljességét.

És Nagy József mindama szeretetre, tiszteletre és nagybecsülésre, amely személye iránt most kitüntetés és kinevezetése alkalmából megnyilatkozik, valóban és teljes mértékben méltó és érdemes. A hivatalos körökben nagy szaktudását, végenélküli munkabírást és munkakedvét, ambiciózus egyéniségét már régen ismerik és méltányolják; e méltánylás nyert most kifejezést kinevezésében. A közönség körében régen ismerik kedves, szolgálatkés modorát, emberi szívét, jóakarátát, becsületes jellemét és szintén mindenki méltányolta azt: e méltánylásnak volt megnyilatkozása az az osztatlan, általános öröm, amely királyi tanácsossá és királyi pénzügyigazgatóvá való kinevezetetését fogadta. A királyi kegy egyszerre adott címet és rangot. Ritka kitüntetés, amely csak kegyelteknek, vagy nagyon érdemeseknek jut ki. — Most, a Nagy József kinevezetetésében, nagyon érdemesnek jutott.

(A kinevezés.)

A kinevezés hivatalosan először Debrecen város közigazgatási bizottságának ma délutáni ülésén publikáltatott. Az ülés legelején olvasták ugyanis föl a pénzügyminiszter következő leiratát:

A magy. kir. pénzügyminisztertől.

138,101. szám.

Debrecen szab. kir. város
közigazgatási bizottságának
Debrecen.

Ő császári és apostoli királyi Felsőhá-
zában, 1913. évi október hó 24-én kelt leg-
felsőbb elhatározásával legkegyelmesebben
megengedni méltóztatott, hogy Ternovszky
Alajos kir. tanácsos debreceni pénzügy-
igazgató a törvényszerű nyugdíjilletmé-
nyekkel saját kérelmére végleges nyugal-
omba helyeztessék és egyúttal Nagy Jó-
zsef pénzügyi tanácsost, debreceni pénzü-
gyigazgató helyettesét a VII. fizetési osz-

tályban való meghagyása és a királyi ta-
nácsosi címnek díjmentes adományozása
mellett pénzügyigazgatóvá legkegyelme-
sebben kinevezni méltóztatott.

E legfelsőbb elhatározás alapján Ternov-
szky Alajos királyi tanácsos, debreceni
pénzügyigazgatót végleges nyugalomba he-
lyeztem és egyúttal szolgálata alól felmen-
tettem.

Nagy József királyi tanácsosi címmel
felruházott pénzügyi tanácsos pénzügyigaz-
gatót pedig a debreceni m. kir. pénzügy-
igazgatóság vezetésével megbízam.

Erről a közigazgatási bizottságot tudom-
más végett értesitem.

Budapest, 1913. november hó 1-én.

Teleszky.

(A főispán beszéde.)

Domahidy Elemér főispán a leirat fölöl-
vasása után a következő meleg hangú be-
széddel jelentette be Nagy József kinevezte-
tését:

— Mielőtt a napirendre térnénk át, beje-
lentem, hogy bizottságunk egyik rendkívül
agilis tagjával szemben megnyilvánult királyi
kegy két oldalú kitüntetésben részesítette
Nagy József pénzügyigazgató helyettesét. . .

Nagy József nevének említésével a bi-
zottsági tagok lelkes éljenzéssel részesítették
ovációban Nagy József kir. pénzügyigazgatót.

Domahidy Elemér főispán: . . . miután
egyszerre nevezte ki a király pénzügyigazga-
tóvá és királyi tanácsossá. Azt hiszem, az
egész város közönségéből a királyi kegynek
ez a megnyilatkozása fokozott tisztelet és sze-
retet érzését váltja ki. Mi, a bizottság, amik-
or üdvözlöjük, arra kérjük Nagyságotat,
hogy ismert régi buzgalmát és jóakarátát ér-
vényesítse tovább is Debrecen város köz-
ügyei érdekében.

(Nagy József válasza.)

Az éljenzéssel fogadott szavak után Nagy
József kir. tanácsos, kir. pénzügyigazgató a
következő szavakkal mondott meghatottan
köszönetet:

— Méltóságos Főispán Ur! Tekintetes
Közigazgatási Bizottság! Hálásan köszönöm
a hozzám intézett igen meleg szavakat. Igé-
rem, hogy azt a munkát amelyben én már
harminc évet eltöltöttem idehaza, minden tu-
dással és minden irányban, amit csak ten-
ni lehet a közügyekért, folytatni fogom s min-
den tőlem telhető e város érdekében meg-
teszek. A pénzügyigazgatás feladatait a köz-
igazgatási bizottság felügyelet alatt vége-
zzük. Kérem Méltóságodtól és a bizottságtól,
hogy a közös együttműködést lehetővé tenni
méltóztatassék. Debrecen városa évtizedes mu-
lasztásokat akar behozni, amny kultur-köve-
telmény, amny kultur-intézmény létesítése
vár kielégítést, hogy ezek megkövetelték min-
den anyagi erőnek igénybe vételét. Ugy, hogy
ha minden új forrást meg is nyitnak, vagy
ha minden régi forrást fokoznak is, mind-
ezeknek igénybevétele sem ad elég anyagi
erőt hogy minden követelményt teljesítsen a
város, tehát a pótdához kell nyulni s ezért
kell vigyázni, hogy a kellő törvényes kivá-
laknak eleget tegyen a város. — Ebben az
irányban akarok dolgozni s ehhez kérem a bi-
zottság és a főispán ur segítségét.

A rokonszenves beszéd nyomán újból föl-
hangzott az éljenzés, amellyel a bizottság ki-
fejezést adott Nagy József személye iránt ér-
zett bizalmának és szeretetének.

Nagy József pénzügyigazgatónak ma dél-
előtt kézbesítették a kinevezési okmányt, de a
hir már korán reggel elterjedt nemcsak a hi-
vatalokban, de az egész városban s a kitün-
tetett tisztelői és jóbarátai, tisztviselőtársai, a
kik benne nemcsak a hivatalfőnökök, de a
tisztviselőtársat, az atyai barátot is szeretik,
egymásután keresték föl és üdvözölték. — A
közigazgatási bizottság tagjai is az ülés ele-
jén a legmelegebben fejezték ki egyenként is
iránta érzett tiszteletüket és szeretetüket.

(Nagy József pályafutása.)

Az új királyi tanácsos és pénzügyigaz-
gató benszülött debreceni ember. Ma 56 éves.
Itt végezte tanulmányait is Debrecenben s itt
volt 1885-ig ügyvédjelölt. 1885-ben került a
pénzügyigazgatósághoz, ahova fogalmazó-
gyakornoknak, majd egy év múlva fogalmazó-
zónak nevezték ki s Erdélybe, először Nagy-
szébenbe nevezték ki. 1903-ban került ismét
szülővárosába, Debrecenbe akkor már mint
pénzügyi titkár. A rendkívül nagy tudású
pénzügyi tisztviselő mindenütt elismeréssel
találkozott s a szakkörök nagy méltánnyal
voltak érdemei iránt. Működése ugy a közön-
ség, mint a felsőbb hivatalos körök, valamint
tisztviselői részéről a teljes bizalmat s meg-
becsülést szerezte meg neki és mindenki ki-
váló érdemeinek elismerését látta, amikor
1911-ben pénzügyi tanácsossá és pénzügy-
igazgató helyettesé nevezte ki. Szaktudása
hívta rá föl a figyelmet, hogy a volt debreceni
közigazgatási tanfolyamnak a pénzügyi jog
előadójává, majd igazgató helyettesévé tették
meg. Tavaly Domahidy Elemér főispán Deb-
recen város főszámvevőjévé nevezte ki, amde
egy évi működés után ez állástól visszalépvé,
visszatért a pénzügyigazgatósághoz. A város-
nál nagy sajnálattal látták távozását. Rövid
működése azért itt is eredményes és hasznos
volt: tapasztalatai alapján igen értékes me-
morandumot terjesztett a polgármester elé
azokról a reformokról, amelyekre a város
pénzkezelésénél és könyvvitelénél szükség
lenne. Már hosszabb ideje ő vezette Ternov-
szky Alajos távolléte alatt a pénzügyigazga-
tóságot is, amelynek most élére került.

Kossuth Ferenc nagybeteg Mesterségesen táplálják

A Herczel-szanatórium második emele-
tének balsarkában tegnap este óta K o s s u t h
Ferenc lakik. Az ellenzéki vezér már napok
óta rosszul érezte magát, heves gyomorfáj-
dalomról panaszkodott, de bár pihennie kel-
lett volna, részt vett a parlament ülésén. Ezt
a fáradságot és izgalmat különben sem erős
szervezete nem bírta ki. Ágynak esett és
most súlyos beteg.

A beteget a leg gondosabb ápolásban ré-
szesítik. Mivel szívgyöngesége kizárja az
ilyen betegségnél szükséges operatív beavat-
kozást, egyelőre gyomormosással segítettek
annyit, amennyit lehetett. A kínzó fájdalmak
igy szüntek egy kissé és Kossuth Ferenc az
éjjel el is tudott szunynadni. Megszakítások-
kal és nyugtalanul bír, de mégis aludt vala-
mit reggel fél hélig.

Mikor felébredt, H e r c z e l Manó bárót
találta az ágya mellett. A professzor hajnali
négy órától kezdve a délelőtti órákig foly-
ton a beteg mellett volt. Ott virrasztott azon-
kívül a volt miniszter titkára, P a l l a i Sán-
dor is. Kossuth, mikor felébredt, azt mondta,
hogy valamivel jobban érzi magát, a fájdal-
mai szüntek.

A szanatórium telefonja reggel óta foly-
ton cseng, a portás alig győz felelni a kér-
dezősködőknek. A p o n y i Albert gróf már
reggel nyolc órakor részletes telefonjelentést
kért Pallai titkártól, fél tizkor pedig szemé-
lyesen kereste fel beteg barátját. Mikor a be-
tegy mellől eltávozott, egy újság munka-
társának kérdésére a következőket felelte:

— A beteg ma jobban érzi magát. Bél-
csavaradosról, hálistennek, szó sincs. Kos-
suth Ferencnek bélelzáródása van. Operálni
egyelőre nem lehet, de remélhetőleg így is
el fog következni a gyógyulás. Ő maga ismét-
elten kijelentette, hogy már jobban érzi ma-
gát. Fél tizenegy órakor Müller Károly
báró kereste föl a beteget. Aalaposan meg-
vizsgálta, hosszabb ideig időzött nála, majd
rövid tanácskozást tartott Herczel Manó bá-

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb :: **kézimunkák** a legolcsóbb
árban. ::
TELEFON 288. SZÁM

róval. Ketten aztán a következő bulletint adták ki:

A beteg közérzete jobb, egyébként állapota változatlan. Szívműködése kielégítő. Táplálékfölvétele csekély. Herczel Manó báró, Müller Károly báró.

Kossuth Ferenc maga most nem panaszkodik. Sőt hangoztatja, hogy a közérzete most jobb. Komplikálja a bajt, hogy nem tud táplálkozni. Reggel egy csésze erős tejeskávét adtak neki, abból csak három kortyot tudott lenyelni. Azóta sem evett semmit.

Kell-e új szakértő Aczél főmérnök ügyében?

Befejezték a vizsgálatot

A városi közigazgatási bizottság ma tartotta meg november havi ülését, amelyen több igen fontos ügy között kiemelkedő jelentőségű volt az a bejelentés, hogy az Aczél Géza főmérnök ellen folyó fegyelmi eljárásban a vizsgálatot befejezték s az iratok indítványtétel végett Dóczy Emil dr. tb. főügyészhez kerülnek. A rövid bejelentés és a néhány szavas vita során kiviláglott, hogy a főmérnök kifogásolja a meghallgatott szakértő véleményét s új, tekintélyes szakértő kirendelését kéri. Az ülésen az a fölfogás is elhangzott, hogy új szakértő meghallgatása költséges és huzná az ügyet. Ez a fölfogás azonban tarthatatlan. Itt egy meghurcolt ember becsületéről van szó s azért *semmi költség és semmi idő sem sok*. E tekintetben különben még az indítványozásra hivatott tiszt főügyésznek is szava lesz.

Az ülés lefolyásának eme részéről tudósításunk a következő:

A polgármesteri jelentés tudomásul vétele után Körner Adolf főjegyző fölszólása után Márk Endre udvari tanácsos, aki az Aczél-féle fegyelmi ügyben a vizsgálatot teljesítette, bejelentette, hogy a vizsgálat befejezést nyert, az ügyet beterveztette és indítványozza, hogy miután Aczél Géza főmérnök Podhoránszky Géza műszaki véleményét nem fogadja el s miután egy megnevezett egyetemi tanárnak újabb szakértőként való meghallgatását kéri, — adassék ki véleményadás végett most már az ügy Dóczy Emil dr. tb. főügyésznek s az állapítsa meg: kelle-e újabb szakvélemény.

Domahidy Elemér főispán nem tartja szükségesnek, hogy a közigazgatási bizottság rendelje el újabb szakvélemény beszerzését, ami költséges is, de helyesnek tartja, hogy a véleményadásra hivatott ügyész kérje ezt, ha annak szükségét látja.

Keleti Izsó műszaki tanácsos is ezen a véleményen van. Podhoránszky Géza is pont-ról-pontra felelt, pótlásokat a fegyelmi bizottság is elrendelhet. *Nem kell huzni a dolgot*. Itt úgy is nem a szakvélemény a fő, hanem az, hogy szabályszerűen járt-e el a főmérnök.

Márk Endre fölszólása után a bizottság az ő eredeti javaslatát el is fogadta.

Ez ügyvel kapcsolatban kimondta még a bizottság, hogy Podhoránszky Géza felülvizsgálati kérelmét és felfolyamodását, a melyet ama határozat ellen adott be, hogy ő a szakvéleményében a tanács és a főügyész ellen tett gyanúsításainak alaptalan és eljárásra alkalmatlanoknak kijelentése ellen felelősséggel nem élhet, fölterjesztik a belügy-miniszterhez azzal, hogy az iratok nem mellőzhetők, mert azok három felé vannak s csak akkor terjesztheti föl a bizottság, ha külön kéri fogja.

(A rossz pénzviszonyok hatása az adóban.)

Érdekes és nagyjelentőségű adatokat tartalmazó volt Nagy József kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése, amely szerint az adózás igen kedvezőlen eredményeket mutat, a mi a rettenetes pénzügyi viszonyok pusztítását mutatja. Befolyt október havában egyenes adóban 129,988, hadmentességi díjban 1652, békéjövődékben 77,489, jogilletékben 56,975, díjjövődékben 3239, dohányjövődékben 23,932, fogyasztási és italadóban 27,083 korona. — Fizetési halasztást 68, házadómentességet 43 esetben adtak.

Bejelentette még mint örvendetes tény, hogy a pénzügyi palota építése megkezdődött. Ezután 78 adótörvényi javaslatot terjesztett be, amelynek megjegyezte, hogy ez adóösszeget, ha az adóügyi osztálynál több ember volna, vagy ha a meglévő személyzet jobb beosztással dolgozna, vagy jobb lenne a kezelés, nem kellene leírni. Pedig ez a leírás, amely csak a most előterjesztett esetekben is 50,000 korona, nemcsak az állam kára, hanem a városé is, mert az azután járó pótdadót vesztí el.

A bizottság e jelentést tudomásul vette.

Megakadályozott öngyilkosság

A nyomor áldozata

Tegnap alkonyattal a Nagytemplom mögötti emlékkertben egy dult arcú fiatal ember tünt föl az ott járó-keelőknél. — Magánosan üldögélt egy padon s a korai szürkületben a térdére támasztott papirosra írogatott. A járó-keelő először valami elkeseredett diáknak nézték, aki pont az Emlék-kertet szemelte ki holmi szerelmes versek írása helyéül, amikor az ismeretlen egyszerre csak egy hatalmas, régmódi revolvért vett elő a kabátja zsebéből. Nézegette, cirógatta, majd megint csak eltette.

Végre is a Nagytemplom előtt posztoló 98. számú rendőrőrszemet figyelmeztette egy ember az Emlékkert ismeretlenjére, s ama gyanujának adott kifejezést, hogy az valószínűleg öngyilkos akar lenni.

A rendőr szép lassan elballagott az Emlék-kertbe, ahol igazolásra szólította föl az ismeretlen fiatalembert. Ez elmondotta, hogy Guttman Jenőnek hívják, kereskedő segéd.

— Öngyilkosnak tetszik lenni? — kérdezte jámborul a rendőr.

És Guttman Jenő, a szomorú, dult arcú kereskedő segéd elkeseredetten válaszolt:

— Igen.

A rendőr erre elvette a Guttmannál lévő revolvért, elkérte a megirt levelet, őt magát pedig beszállította a rendőrség központi ügyeletére, ahol H. Kiss József fogalmazó hallgatta ki. Guttman Jenő itt is bevallotta, hogy öngyilkos akar lenni.

— És hiába is okoskodnak, — mondta — mégis csak öngyilkos leszek. Áprilisban kerültem haza a katonaságtól s azóta nem tudok munkához jutni. Így pedig élni nem lehet. — A nála talált levelet, amely a következőleg hangzott, a Mester-utca 20. sz. alatti lakó apjához intézte:

„El vagyok teljesen vesztve! Nem szabad, hogy Tovább éljek, mert úgy ahogy szerettem volna még élni, nem lehet. Ki van zárva, meg kell szakadnom az élettől 1 golyó által. Ennek így kell megtörténni. Kedves szüleim, ne szomorkodjanak felőlem, fiok Jenő. Testvéretek. Valaki bűnös végettem.“

A rendőrfogalmazó igyekezett a lelkére hatni az életunt fiatalembernek, aki megígérte, hogy többé nem fog az öngyilkosság gondolatával foglalkozni, hanem állás után fog nézni.

Egy expresszvonat katasztrófája

Ötven ember áldozatul esett

Elevenek a vonat roncsai alatt

Páris, november 5. Késő éjjel az a hír terjedt el Párisban, hogy a főváros közelében, Melun mellett rettenetes vasuti szerencsétlenség történt. A hír később beigazolódtott: a lyoni állomásfőnökség távirata jelentette, hogy a *nizza-párisi expresszvonat kedden este 11 órakor a Seine et Marne departement Melun nevű állomása közelében összeütközött a páris-marseillei személyvonattal*. Az összeütközés borzasztó pusztítással járt. Mind a két vonat kigyulladt és az első hírek csak annyit tudnak, hogy *több mint ötven utas meghalt s ennél jóval több a súlyosan sebesült*. A szerencsétlenség oka hibás váltóállítás volt.

Páris, november 5. A szerencsétlenségről érkezett hírekől következtetve, ilyen borzasztó vasuti katasztrófa már nagyon régen nem volt Franciaországban. Minden fáradozás ellenére reggeli négy óráig nem sikerült az összes halottakat és sebesülteket kiszedni a romok alól és meggyőződést nyerni a katasztrófa nagyságáról. Eddig mindössze *tizenegy holttestet huztak ki a vasút romjai közül, de még nagyon sokan vannak a romok alatt*.

A mentés munkáját nagyon nehezíti az, hogy mind a két vonatnak gáztartója kigyulladt a robbanás pillanatában és hogy a lángokat nem tudják eloltani. A szerencsétlenség helyét csupán a tüzőltök fáklyájának bágyadt fénye világítja meg, akik nagy tömegben odasereglettek az egész környékből, hogy a mentés munkájában részt vegyenek. Sűrű füst ül az egész vidékre. Az elégett kocsi romjai szanaszét hevernek. A vasuti alkalmazottak, a tüzoltóság és a katonaság minden erejükből azon dolgoznak, hogy a halottakat és sebesülteket kiszedjék a romok alól.

A sebesültek borzasztó nyögése a végső-kig fokozza igyekezetüket. A romok közül leszakított emberi testrészek tűnnek elő, a fölfordult égő kocsiokból pedig a súlyosan sebesült utasok jajgatása és nyögése hallatszik, anélkül, hogy elég gyorsan segítségükre lehetne sietni. Az összeütközés oly rettenetes erejű volt, hogy az expresszvonat lokomotívját is fölfordította.

A megindított vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófaért a postavonatok *Dumain* nevű lokomotívvezetőjét terheli a felelősség. Dumain az utolsó pillanatban leugrott, sőt a postavonatot fittőjének is sikerült meg leugrással megmenekülnie. Dumain, akit letartóztattak, teljesen a szerencsétlenség hatása alatt van. Szüntelenül ártatlanságát hangoztatja. Attól félnek, hogy megőrül.

Páris, november 5. Reggel öt óráig *huszonkilenc holttestet és negyvenegy sebesültet szedtek ki a kocsi romjai közül és szállítottak kórházba*. Lyonból és Marseillesből segítő vonatok érkeztek orvosokkal, úgy, hogy a betegeket utközben megfelelő ápolásban lehetett részesíteni. A két vonat kalamazai, akik a szerencsétlenséget túlélték, azt mondják, hogy az expresszvonat egyes kocsijai *zsúfolva* voltak. A postavonatot is vitt néhány személyszállító kocsi, ezek is tele voltak. Összesen mintegy *háromszáz ember lehetett a*

Kovács Gyula és Társa Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divatbundák, plüsch és szőrmekabátok. Leány- és gyermekfelöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák. Női leány- és gyermekkalapok. Debreczen, Piac-utca 55. (Hungária mellett). Mindezen felsorolt cikkek a legolcsóbb szabott árakon.

két vonaton, akik közül a meluni vasuti hivatalnoknál eddig több mint száz jelentkezett. Csak reggel három órakor sikerült a tüzet eloltani és a füstölő romok füstölését megszüntetni, úgy, hogy hozzá lehetett látni a szerencsétlenül jártak megmentéséhez.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

CSÜTÖRTÖK: *A becsтеленek*, színmű. — (Bérlet.)

* **Gáthy Kálmán vendégjátéka.** Zeller régi, kedves operettjének a „Madarász“-nak címszerepében lépett föl- tegnap este ismét a debreceni színházban vendégszereplő Gáthy Kálmán. Az első napi szereplésének sikere után telt ház ünnepelte a kiváló baritonistát, aki vidor kedvességgel, érzelmes belső melegséggel játszotta meg a szerepét. Pompásan érvényesült nemcsak hangjának teli, tiszta baritonja, hanem maga az a közvetlen játék is, amely ennek a kiváló színészembernek elismerésre méltó értéket ad. Ez volt egyben bucsufellépése is Gáthy Kálmánnak, akit mielőbb szeretnénk viszont látni ismét a debreceni színpadon.

* **„A becsтеленek“.** (A színházi iroda jelentése.) Ma, csütörtökön Gerolamo Rovetta „A becsтеленek“ című színműve került előadásra. Ez az izzó cselekményű, rendkívül érdekes tárgyú dráma a modern életből van merítve. Szerzője irodalmi pályadíjat nyert e darabjával, mely az összes művelt országok színpadjaiban diadallal járta be s a budapesti Nemzeti-színháznak ma is egyik legkedveltebb műsor-darabja. A dráma főszerepeit Halassy Mariska, Károlyi Ibolyka, Uti Gizella, Fehér, Rónai, Madas, Kormos, Vándory játsszák. Az előadás B) bérletben, rendes helyárrakkal kerül műsorra. Jegyek a rendes időben a pénztárnál válthatók.

* **Báró színész.** A magyar vidéki színeszben nem éppen ritkák azok, akik a nevük mellé a dr. címet illeszthetik. Am báró tagja még eddig nem volt a magyar vidéki színeszletnek. Most már van, még pedig Nagyváradon, ahol a Szigligeti-színházban a napokban mutatkozott be Gorup György báró a „Bizanc“ Giovanni szerepében. A báró-színész Bihari Ákos tanítványa, aki első debutje alkalmával színpadi hívatottságról tett tanúságot. A közönség tetszéssel fogadta első színpadi szereplését.

* **„A Bocació“ sikere.** (A színházi iroda jelentése.) Suppé klasszikus operettje, mely határozotlan megnyerte a közönség osztatlan tetszését, mostani reprize alkalmával újból színre kerül és pedig f. hó 8-án, szombaton A) bérletben. Jegyek, a közönség érdeklődésére való tekintettel már ma reggeltől kezdve válthatók a pénztárnál.

* **„A diákhercegnő“ premierje.** (A színházi iroda jelentése.) Max Reinhard pompás zenéjű és rendkívül bájos, poétikus meséjű operettjét „A diákhercegnő“-t folyó hó 9-én, vasárnap estére tűzte ki az igazgatóság. A kiváló szerző, akinek darabjait az összes német színpadokon évek óta a legnagyobb sikerrel játsszák, Debrecenben is nagy sikerre számíthat ezzel a valóban pompás darabjával, mely egészen újszerű szövegével mindenkit érdekelné fog. A darab előadásán csaknem az egész társulat részt vesz.

* **„A mumus“ vasárnap délután.** (A színházi iroda jelentése.) „A mumus“, az idei szezon legnagyobb sikere vigjátéka vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal kerül színre. A kacagtató vigjáték, melyben a bájosabbnál bájosabb és a muláságosabbnál muláságosabb jelenetek egymással váltakoznak, egyformán alkalmas felnőttek és ifjak szórakozására. A fehér darab előadása folytán fiatal leányok és gyermekek is hozzájutnak a maguk délutáni muláságához. Jegyek pénztártól kezdve válthatók a pénztárnál.

* **Nemezis** a címe az „Apolló“ legújabb slágerének. A Nordisk-filmtársaság legnagyobb sikert aratott filmje, főszerepében

Clara Wieth, Else Frölich és a debreceni közönség férfi-primadonnája, a nagy Psylan-derrel. — Nagyszerű a választékos, vig és humoros kísérő-műsor. Rendes helyárrak. Trafik- és kedvezményes-jegyek érvényesek. Telefon 7-62.

Tárgyalják a reformokat

A bizottságok munkája

A képviselőház bizottságai ma folytatták, részben pedig megkezdték a benyújtott törvényjavaslatok tárgyalását.

A közigazgatási bizottság ma délután tartotta meg ülését K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf elnökele alatt, amelyen R a k o v s z k y I t s v á n előadó ismertette a javaslatát, amelynek szükségességét S á n d o r János belügyminiszter fejtegette és bizonyította. Főszóvaltak Szcitovszky Béla, Pál Alfréd, Sándor János, aki különösen a választói reform miatt tartja szükségesnek, hogy a közigazgatási tisztviselőket az állam nevezze ki.

Ezután a községi kör- és segédjegyzők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot vették tárgyalás alá, amelyet Vermes Zoltán előadó ismertetett.

A bizottság mind a két javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Az igazságügyi bizottság is ma tartotta ülését, amelyen a sajtótörvényt tárgyalták részleteiben. Hosszu viták folytak, amelyen részt vett Erdélyi Sándor, Balogh Jenő, Tóry és Vadász államtitkárok és még igen sokan vettek részt.

A vita vége felé megkezdett Tisza István gróf, akinek indítványára törölték azt a részt, hogy anyagi, vagy erkölcsi érdek megsértése esetén helyreigazítási kényszer legyen. Így csak a valótlán, vagy szándékosan elferdített tények közlésére áll fenn a helyreigazítási kényszer. E módosítással liberálisabb a magyar törvény, mint a belga, francia vagy német sajtó-törvény.

A tárgyalást csütörtökön folytatják.

Közoktatás

Debrecen iskolaiügyei. Debrecen város közigazgatási bizottságának mai ülésén Latzák Kálmán kir. s.-tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter Csányi Viktor helyébe Hajdu Ferenc udvarhelymegyei tanfelügyelőt nevezte ki. Tekintettel arra, hogy a halápi tanyai iskola rendkívül túlszűfolt — 121 tanuló iartkozott be — egy új tanerőt nevezett oda ki és elrendelte, hogy a fejlesztésre 1914. szeptember 1-ig a javaslatot beterjesszék. Megtörténtek az intézkedések a nem állami óvónők fizetésrendezésére. A debreceni I. számú gazdasági ismétlőiskolánál a háztartási tanfolyamokat szeptember 20-tól november 4-ig megtartják. Az országos tanítói árvaházban miniszteri kiküldöttek tettek látogatást. A népiskolai tanítók magasabb fizetésének kiegészítése folyamatban volt.

Dr. Hegedüs Loránt ügyvédi irodáját

Debreczenben, Simonffy-utca 2/b. szám alatt megnyitotta. Telefon 32.

HIREK

— **III. Lajos az új bajor király.** Münchenből táviratozzák: Ma reggel kilenc óra óta Bajorországnak megint van uralkodó királya. Ekkor jelentette ki Lajos régenherceg, hogy a régensség véget ért és hogy III. Lajos király néven ő fog trónra lépni. A király minden valószínűség szerint szombaton fog esküt tenni, amikor már mind a két kamara letárgyalta az alkotmány értelmében az Ottó király elmelállapotáról elébe terjesztett anyagot. A király az államminiszterek, az államtanács többi tagjainak és a tartománygyűlés küldöttségének jelenlétében nagy ünnepségek között fogja letenni az esküt, amelynek szövege a következő:

Esküszöm, hogy az alkotmány és a birodalmi törvények értelmében fogok uralkodni. Ugy segítsen engem az Isten és az ő szent evangéliuma.

A csapatokat vasárnap esketik meg az új királyra.

— **Az új tanfelügyelő Debrecenben.** Hajdu Ferenc az ujonnan kinevezet hajdumegyei és debreceni királyi tanfelügyelő e hó 10-én érkezik Debrecenbe és foglalja el hivatalát. A tanfelügyelő azért nem jöhet hamarabb Debrecenbe, mert betegen fekszik Székelyudvarhelyen. Betegsége hír szerint — bár veszélytelen — mégis oly súlyos természetű, hogy esetleg a kitűzött november 10-iki terminusról is elhalasztja hivatalának átvételét.

— **A Kossuth-szobor átvétele.** A polgármester holnap, csütörtök déli 12 órára hívta egybe a Kossuth-szobor bíráló bizottságát, hogy átvegye a művészektől, akik e végből Debrecenbe érkeznek, a Kossuth-szobor alakjait.

— **Miklóssy püspök Budapesten.** Ma délelőtt — mint fővárosi tudósítónk jelenti — megjelent a képviselőházban Miklóssy István dr. hajdudorogi gör. kat. püspök és Tisza István gróffal tanácskozott. Értesülésünk szerint ez a tanácskozás a dorogi káptalan kinevezésével és a püspöki székhely kérdésével függ össze.

— **A közegészségügy Debrecenben.** Debrecen város közigazgatási bizottságának mai ülésén Tüdös Kálmán dr. főorvos bejelentette, hogy októberber a közegészségügyi viszonyok rosszabbodtak. Emelkedett a betegség és halálozás száma. A ragályos betegségek közül erősen megsaporodtak a vörheny és hasihagymáz betegségei. A vörheny lefolyása középsúlyos, a hagymázé könnyebb volt. Előfordult vörheny 42, kanyaró 10, számarhurut 3, ronszoló toroklob 24, járványos fültömírgy-lob 8, bányahimlő 8, hasihagymáz 56 esetben. Halálos végű volt 11 vörheny, 2 kanyaró, 1 ronszoló toroklob, 6 hasihagymáz. A köztisztaság állapota kielégítő volt. Nevezetesebb halálokok voltak: hevenyragályos betegség 18, gümőkór 29, rák 11, görcsök 13, bélhurut 17, erőszakos halál 11.

— **Az ipartanács új tagjai.** Az évenként kiegészített szokott ipartanácsba Debrecen város közigazgatási bizottsága maga részéről mai ülésén választotta meg titkos szavazással a két rendes és két póttagot. Egyhangú szavazással rendes tagok lettek Riesz Henrik és Szántó Győző, póttagok Piros B. és K. Tóth Sámuel.

— **Művilágítás mellett,** bármily borus időjárásban a nappali világítástól meg nem különböztethető fényeffektusokkal, délelőtt 8 órától este 7 óráig készülnek művészi kivitelű fényképfelvételek vasár- és ünnepnapokon is K o z m a n n (Mai és Társa udvari fényképész volt művezető beltágja) műtermében. Piac-utca 44. sz. dr. Ujfalussy-ház). Rendes vidéki fényképarak.

— **A kórház és a mentők egyhavi statisztikája.** Tüdös Kálmán dr. t. főorvosnak a közigazgatási bizottság mai ülésén előterjesztett jelentése szerint a kórházban ápoltak október hó folyamán 585 beteg, a mentők 87 esetben nyújtottak segítyt.

— **Utmesterek értekezlete.** A múlt héten a Royal kistermében a hajdumegyei utbiztosok gyűlést tartottak, ahol hosszas eszmecsere után megalakították az országos utmesterek szövetségének hajdumegyei fiókját. A gyűlésen jelen volt Lászlóffy László is, az orsz. utmesterek szövetségének elnöke. A gyűlés Keleti Izsó műszaki tanácsost diszelnökké, Fehér Samu utbiztosot elnökké és Dávid Sándort jegyzővé egyhangulag választotta meg és végül köszönetet mondtak Fehér Samunak kifejtett lelkiismeretes munkálkodásáért.

— **A debreceni rendőrség egyhónapja.** Kovács József polgármesternek a közigazgatási bizottság mai ülésén beterjesztett jelentése szerint a rendőrség letartóztatott 269, eltoloncolt és kiutasított 143 egyént, kiadott 61 iparengedélyt. Beszállásolva volt 8 törzshízt, 26 főtiszt, utóállítottak egy embert. Kivándorlásra kiadott 9 utlevél.

— **Az Uránus-színház mai műsora** csupa sláger-képekből van összeállítva. 1. A meglepett lelkész című 2 felvonásos pompás vígjáték, melynek bemutatása alatt a közönség egy pillanatra sem szűnik meg kacagni. 2. Makaroff Péter vagy az aranycsinálás titka, 4 felvonásos megrázó realizmussal készült irodalmi műfium, mely teljesen új — a mozi-irodalomban páratlanul érdekes — csapásokon halad. A harmadik kép már volt az Uránus műsorán, melyet az óriási sikerre való tekintettel az Uránus igazgatója ismét műsorra tűzött, címe: „Bekvártélyozás” (Jönnek a katonák) s természeténél fogva — hiszen katonák játsszák a főbb szerepeket — vigjáték s egy bájos kis leány személye körül fordul meg minden, aki csupa szeszélyből ktaona ruhába öltözött s egy fess katonatiszt privadinere lesz, akibe szerelmes is. E bájos darab minden jelenete ötletesen van megkonstruálva s bátran állíthatjuk, hogy a „Bekvártélyozás” az utolsó évek legjobb és legsikerültebb vígjátéka és hogy ez a műsor az Uránusnak e szezonban a legsikerültebb összeállítása. Még csak azt, hogy ezek a nagyszerű slágerek rendes helyarákkal, bérlet, igazolvány és trafik-jegyek érvényesítése mellett kerül bemutatásra és hogy holnap — pénteken — utóljára lesz látható.

— **Orvosi körökből.** Dr. Rózsás Ignác karlsbádi fűrdőorvos, az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa, hosszas külföldi tanulmányutjáról visszatérve, orvosi gyakorlatát ismét megkezdte. Rendel gyomor-, bél-, betegeknek, máj-, epe-, vese-, köszvény-, cukor-, elhízási- és lesóványodási bántalmakban szenvedőknek. Hunyadi-utca 24. sz.

— **Hogy születik a vérvád?** Szombat-helyről jelenti tudósítónk: S. Lipót szentgott-hárdi kereskedő üzletébe vasárnap a tíz órai zárás időpontjában bement egy Szentgott-hárd vidéki asszony, hogy valami vászonneműt vásároljon. A parasztasszony bőbeszédű volt és sokat alkudozott, a kereskedő pedig siettetette a vásárt, mert zárni kellett. A vasárnapi munkaszünet és az eladási igyekezet szembekerült egymással, és a kereskedő olyanformán akarta a dolgot elintézni, hogy a kecske is jóllakjon, a vevő is megmaradjon, lehuzatta az üzlet rollóját és kivülről zárt boltban félhomályban folytatta az alkudozást a falusi asszonnyal. Egyszerre minden átmenet és minden ok nélkül rémült sikoltozásban tört ki az asszony:

— Meg akarnak ölni! Véretem akarja venni a zsidó, — és vad őrföngő futással menekült. Az utcán is tovább ordított, hangoztatván a szörnyű vádat. A nép összefutott és a közvetlen környezet felkapta a vérvád szörnyűségét. A kereskedő nem tudta mire venni a dolgot, azt hitte, hogy az asszony hirtelen megőrült, de utóbb hallotta, hogy a furcsa kuncsaft tovább adja a szörnyű agyrémet, úgy hogy már üzleti reputációja érdekében is szükségesnek találta, hogy a hatósághoz forduljon védelemért. A dolognak most a járásbíró előtt lesz a folytatása, ahova S. Lipót rágalmazás miatt jelentette a rágalmazó asszonyt.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat-elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

Gyenge csontalkatu

gyermek, kik undorodnak a csukamájolaj szedésétől, egész különös szeretettel tanúsítanak a Scott-féle emulsió iránt. Ez az ok indítja az orvosokat arra, hogy a közönséges csukamájolaj helyett Scott-féle emulsiót rendeljenek, ha a kis pácienseknek csontképző elemre van szükségük. A Scott-féle emulsió, csontképző alkatrészekből álló összetétele folytán, a fiatal szervezetnek erőteljes kölcsönöz és pótolja a csontoknál ilyen esetekben hiányzó ásványállományt. A gyermekek kezdenek egyenes testtartással járni és rövid idő múlva kellő biztonsággal, életvidáman futkosnak.

Határozza tehát el magát halvány, gyenge gyermekeivel, a jó, könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj emulsióval szedni, mely öket rövid idő múlva piros-pozsgásokká, vidámakká teszi.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivalkozva 50 fillér értékű helyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII., egy gyógyszár utján próbapadagot küldünk.

— **Hézagpótló vállalat** létesült újabban „Versenyáruház” címen a Hajdumegyei Népbank volt helyiségében, ahol mindenféle férfi-, fiu- és gyermek-ruhák eddig nem létezett olcsó árakon szerezhetők be. Egy próba-vásárlás mindenkit meggyőz fentelzett olcsó árakról. Az új megyeházzal szemben.

— **A mikepércsi sikkasztás.** Annak idején megírtuk, hogy Tardy Sándor mikepércsi napidíjas írrok egy hamisított nyugtával nagyobb összeget sikkasztott a község pénztárából és megszökött. Országos körözést rendeltek el ellene s ennek eredményeként Tordán le is tartóztatták s tegnap szállították be a debreceni ügyészség fogházába, ahonnan ma Mikepércsre kísérték, hogy a nyomozást vele együtt ott folytassák le.

— **A halápi vasúti állomás.** A kereskedelemügyi miniszter e hó 19-ére tüzte ki a halápi állomás közigazgatási bejárását. A közigazgatási bizottság e bejárásra a maga részéről Márk Endre udvari tanácsos elnöke alatt Fejér Ferenc dr., Szilágyi Imre tagokat és Zöld József jegyzőt küldte ki.

— **Leány-kabátok és leány-ruhák** óriási választékban Halmágyinál.

— **Öngyilkos gépészmérnök.** Ma reggel Budapesten az Adria-szállóban egy fiatal gépészmérnök, Fehér András mellbe lőtte magát. A mérnök nem halt meg, de súlyos sebével szállították az első számú sebészeti klinikára. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Az iparostanonciskola államsegélye.** A kultuszminiszter egy ma érkezett leirata szerint a debreceni kir. tanfelügyelőség javaslatára a debreceni községi jellegű iparostanonciskola részére az 1912—13. tanév dologi szükségleteinek fedezésére 8000 korona államsegélyt utalványozott.

— **Halálos injekció.** Budapesten Deák Imre dr. munkásbiztosító-pénztári segédorvos, akit két kollégája salvarsanos injekcióval oltott be az elmúlt hét péntekén, ma délután meghalt. Halála okául agylobbot állapítottak meg, ami a még mindig ismeretlen gyógyszerrel való kezelés eredménye volt.

ÉRTESÍTÉS

Értesítem a n. é. vásárló közönséget, miszerint főközvetem sehol nincs, ...

NAGYÁRUHÁZAIM

pedig **PIAC-UTCA 47,**
a Dreher-sörház mellett és
PIAC UTCA 32,
a volt Szedlák-házban

teljesen ujonnan felszerelve állnk a közönség rendelkezésére.

Teljes tisztelettel

Halmágyi Sámuel.

— **Amíg a vonat beérkezik.** A nagykarolyi állomáson a Debrecen felé induló vonatra várakozott egy Müller Regina nevű cseléd-leány. A vonat késett, unalmas volt a várakozás és így lassan-lassan beszédbe elegyedett egy Nagy Józsefné nevű asszonnyal. A vonat megérkezett és Nagy Józsefné hirtelen eltűnt, de vele tünt el Müller Regina ruháskosara és a zsebkendője a belékötött négy koronával együtt. A leány jelentette az esetet az ügyeletes rendőrnek, aki táviratilag kereste meg a debreceni rendőrséget, hogy amennyiben ideérkezik az asszony, úgy tartóztassák le. Így sikerült is rögtön megérkezésekor letartóztatni Furkó László rendőr-mesternek. A tolvaj asszony beismerte a lopást.

— **Népmozgalmi adatok.** A közigazgatási bizottság mai ülésén a főorvos bejelentette, hogy október hó folyamán született Debrecenben összesen 258 gyermek, elhalt 203 ember, a szaporodás 55. Házasságra lépett 66 pár.

— **Akinek teher az élet.** Egy 76 éves öreg asszony Nadas István alsójózsai gazdálkodó felesége még október 31-én zsiros szódát ivott s azzal akart véget vetni az életének. A szerencsétlen öreg asszony oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy a gyors orvosi segély sem tudta megmenteni s tegnapelőtt meghalt. Nadas Istvánné már régebb idő óta betegeskedett, ez év elején szélhűdés is érte s előlötti elkeseredésében lett öngyilkos. Az esetet jelentették a debreceni ügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

— **Legfinomabb gyapjuszövetek** mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

— **Női felöltők angol-kelméből** minden divatszínben 14 korona Halmágyinál.

NYILTTÉR.

József főherceg szálloda

Budapest, VIII., Baross-tér 2. szám
:: a keleti pályaudvarral szemben. ::

Modern, kényelmes, tiszta. Vendégszobák 3 koronától feljebb. Gőzfűtés, lift, fürdők. Jutányos penzió.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar hitel	810 50
Osztályk hitel	620 —
4 százalékos koronajegy	80 50
Államvonal	655 —
Jóvágyóbank	412 50
Rimamurányi	6 750
Halgatókővárosi	733 —
Köszvényi vasút	621 —

Budapesti gabonátőzsde.	
Szucs E. (Strasser és König) deb. búzamarhaos távirati jelentése	—
Búza májusra	10 46
októberre	11 87
1914. ápr.	7 57
Rozs októberre	9 —
áprilisa	7 56
Zab októberre	8 95
áprilisa	7 39
Tengeri 1918. októberre	6 23
máj	—

Készára 5-tel magasabb.

A 250 millió állami pénztárjegyek aláírási árfolyama. A 250.000.000 korona névértékű 4 és fél százalékos állami pénztárjegyek kibocsátási arányban lesz a 150.000.000 márkás kölcsön árfolyamával, amely tudvalevően 95.69 volt. Különbség csak annyiban lesz, hogy az előbbi kölcsönnél a visszafizetés két és fél év múlva történik, míg a 250.000.000 koronás kibocsátásnál a 100 névértéket három esztendő múlva fizetik vissza.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Burits István Nagyatád, Weisz Adám Devecser, Lefkovits Sámuel Jászberény, Somkovits Kálmán Makó, Czapp Mihály Kuczura, Máté József Csikszereda.

3106—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 3755/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bruckner Gyula részére lakostól 120 kor. tüke, ennek 1913. év február hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 31 korona 90 fill. perköltség erejéig 1913. évi június hó 23-án bíróság felül foglalt és 1030 koronára becsült zongora és butor ingóságok **1913. évi november hó 6-án délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Szalkai-utca 7. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind azon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik Debreczen, 1913. évi október hó 1-én. **Oláh G. za.**, birói kiküldött.

Meghívó.

A „Rosenberg Albert özvegye és Fiai Szállítási és Beraktározási Részvénytársaság felszámolásban” 1. évi november hó 14-én délután fél 3 órakor, Plac-utca 60. szám alatti helyiségében **évi rendes közgyűlést** tart, melyre a t. részvényeseket meghívja.

Tárgysorozat: 1. A felszámoló-bizottság és felügyelő-bizottság jelentése. 2. Zárszámadások bemutatása. 3. Felszámoló-bizottság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása tekintetében határozathozatal. 4. Felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása. 5. Indítványok. 6. Ezen közgyűlésen az alapszabályok 17. §-a értelmében a megjelent részvényesek tekintet nélkül a részvényesek és részvények számára határozatok.

Debreczen, 1913. november hó 1.

A felszámoló-bizottság.

Részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, kötelesek az alapszabályok 19. §-a értelmében részvényüket le nem járt szavényikkal együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárára letenni.

A felszámoló-bizottság jelentése és a felügyelő-bizottság által felülvizsgált zárszámadások a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság üzleti helyiségében a hivatalos órák alatt a t. részvényesek által megtekinthetők.

694. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a p.-ladányi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 385/4. számú végzése következtében dr. Erdélyi Miklós ügyvéd által képviselt Róth L. cég javára 4001 korona 56 fillér erejéig 1912. évi december hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cséplőgép és kazán nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a püspökladányi kir. járásbírósnak 1912-ik évi V. 385. sz. végzése folytán fenti tükekövetelés, ennek kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 101 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Földesen, a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására **1913. évi november hó 21-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajdusoboszlón, 1913. évi október hó 31. napján.

Páll Ferenc, kir. bir. végrehajtó.

„DELI“ éttermei

BUDAPEST, DUNA-CORSO.

Lunch—Diner—Souper á 3—4 K.

Csemegeüzlete V. Wurm-utca 2. szám alatt újonnan berendezve megnyílt.

Az összes csemegekülönlegességek, gyümölcsök, valamint bel- és külföldi borok, likőrök, cognacok és pezsgőborok dus rak-tára. Lakodalmak, bankettek, estélyek és bálokra, kisebb és nagyobb helyiségek rendelkezésre állanak. Házonkívüli rendelések, mint eddig, hideg és meleg ételek tállaként a legjobb kivitelben pontosan házhoz szállítanak.

American Bar' hideg Buffet. Naponta délután koncert **DELI**, tulajdonos

12821—1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bank-egyesület r. t. debreczeni cég végrehajtónak Nagy Lajos és neje Tóth Irma elleni végrehajtási ügyében a debreczeni 5169. sz. tjkvben A. + 5255. hrsz. a. felvett téglaskerti szőlőre 770 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1913. évi november hó 25-ik napjának délelőti 10 órakor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 194 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél nem jelenik meg. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tétetik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnék fog nyilvánítottatni. Az ezen árverés költségeit vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni

Debreczen, 1913. évi október hó 2. napján. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tóth Kálmán s. k., t. jegyző.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye szállítói nagyáruháza ajánlja a

lakást változtatók figyelmébe

Óriási szőnyegraktárát:

Függönyök — Csipekstorok — Ágy- és asztalterítők, Hencserterítők — Butorszövetek — Pappalancok — Matracok — Linoleum

a legolcsóbb árak mellett.

GLEICHENBERGI Emmaforrás és Konstantinforrás

bevált gyógyeszköz mindennemű hurut ellen. — Szállítják az ásványvízkereskedések, gyógyszerárak, drogériák és a forrásigazgatóság. Idény: Május 15—október. — **Gleichenberg, Stájerország.**

Jó borok

- 1 liter Homoki vegyes — 90 K
 - 1 liter Asztali ó bor 1.— K
 - 1 liter Uri bor (ó rizling) 128 K
 - 1 liter Szekszárdi veres ó bor 130 K
- Betét üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca 7. szám. 2137—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 5689/1. 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Fischer Hermann budapesti cég részére lakosoktól 511 kor. tüke, ennek 1913. év február hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 120 korona 28 fillér perköltség erejéig 1913. évi szeptember hó 23-án és 24-én bíróság lefoglalt és 2344 koronára becsült házi butorok és lószerszámokból álló ingóságok **1913. évi november hó 15-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Kossuth-utca 22. és folytatólag Baththány-utca 2. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind azon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi október hó 26-án. **Török Péter**, birói kiküldött.

Telefon 632. **HALMÁGYI** Telefon 632. **DIVATHAZA PIACZ-U. 47, a FŐPOSTÁVAL SZEMBEN.**

- Felöltők minden színben . . . 10.— koronától**
- Pongyolák minden színben . . 5-40 koronától**
- Bluzok minden színben . . . 2-50 koronától**
- Selyembluzok minden színben 4-90 koronától**
- Costümök minden színben . . 20.— koronától**

A fenti árak érvényesek, míg a készlet tart.

Tíz szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdő minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszörűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosításra nem szolgálatunk.

Jellegés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jellegés levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Újság
telefon száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegés levélnél a hirdetés száma is kértetik.

Zoli
gondolja meg jól mit tesz, mert én egyszer hiszek és szeretek, de igazán, ne hogy elveszítsen, mert sohasem békülök. Zsuzska. 100

Pontos idő.
Fél ötkor ott leszek, várjon meg, nem késem el. 101

Kicsi
kutyusom, hát te gondolsz-e sokat a kis fiadra, mert én nagyon sokat gondolok reám. Sok csók kis fiadtól. 102

Piatál
17 éves leány fiatal ember társaságát keresi. Irjanak „Piatál” jellegére a kiadóhivatalba. 103

Megösmarkednék
fess asszonnyal. Vidéki gazdálkodó vagyok. Levelet kérek „45 éves” jellegére a kiadóhivatalba. 104

Szöke 16.
Csütörtökön várom tizenegy óra között ott, ahol írta. Joli. 105

50.000 dollár
kézpénzvagyonnal sürgősen csinos, egészséges férjet keresek, ha vagyonatlan is. 22 éves, független, szépnek mondottamerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek. Nem névtelen ajánlatokat kérek. „Hymen”, Berlin, 18. 2352

Állás

Gép-
és gyorsírásban jártas kereskedelmi végzett leány irodába ajánlkozik. Péterfia-u. 60

Bonsműves,
ügyes csillárkészítő felvétetik Földvári elektrotechnikai gyárában, Széchenyi-u. 55. 2576

Jobb
iparoshoz gazdasszonynak ajánlkozom. Jól főzők. Cim a kiadóhivatalban. 2584

Ügyes
csinos varrónők felvételnek Halmágyinál.

Konvenció
családos gazda, kocsis, béres kerestetik Hívelyes-u. 3. szám. 74

Mindenes
gazdasszony, ki főzéshez, telkezéshez, baromfi tenyésztéshez ért, felvétetik Fenyő, Hatvan-u. 59. 75

Jobb
családból való leányokat szabás, varrás kiképzésére, magának dolgozhat, elfogadok Miklós-u. 49.

Különtéle Adás-vétel

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selem bluzok 19 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműk remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETEK,
csatornázás, központi fűtések szakszerű kivételben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 937. 34

Valódi
tisztá idei szilvórium kapható kicsinyben nagyban Farkas József vendéglőnél Hadházi-ut 24.

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kenőcs kefével nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikák. Önellégességök óriási rakára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Új hentesüzlet
A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyszintén zsirnakvaló hajt és sós szalonna, dében és este frissen sült lacipecsenye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Cseresznye-
és bükkfa hálósobák, angol bőr- és gobelin garnitúrák, modern diványok, matracok, hencserek jutányosan eladó Szántó kárpitosnál, Zugó-utca 3. sz. 995

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Butorok
legelőszobában kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Vadász cipő
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipésmester, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Egy-
százhatvan hektoliter must eladó. Patay-utca 12. sz. 84

E adó
minden elfogadható áron értékes, jövedelmező ingatlan. Vételhez elég hat-ezer korona. Rácz, Kosuth-utca 58. 3

Öcska
tégla olcsón eladó. Gőrbé-utca 9. 80

Egészen
új modern világos hálószoba elköltözés miatt azonnal eladó. Piac-u. 47 81

Egy
jó karban levő Bösendorfi zongora eladó Kazinczy-u. 10. 82

A
tisztviselő-telepen egy telek haláleset miatt minden elfogadható áron eladó. Patay-utca 12. sz. 83

Butor.
Jókarban levő szekrények, ágyak, diványok jutányos árt eladók. Megtekinthetők napoként 10-12-ig és fél 4-től fél 5-ig. Piac-u. 18. sz. (Tisza-palota), I. em. 18. ajtó. 966

Bársony
kosztüm, egyéb ruhák, hintaszék, mosdókredenc eladók. Mester-u. 5. 967

Két
lábssák eladó, mely szőrmével bélelt és jó karban van. Bathhány-u. 20, keresztépület. 993

Nagy
mennyeségű sütőtök eladó. Csemete-utca 10. szám. 992

A Bankon
Tizenhárom hold föld eladó. Értekezhetni ugyanott Mózsik Lajosnál. 86

Furó
és vetőgép teljesen új, kevésbé használt 1 drb 3 ló és 1 drb 1 lóerős villanymotor eladó, értekezhetni a Gazdasági takarékpénztárnál. 87

Bor
eladó, 30 hektó, Hosszupályiban szűrt idei. Értekezhetni Szappanos-u. 16. sz. 994

Fajbaromfi
tisztavérő, kendermagos, Plimouth, Orington és Cochinchina kiváló példányok eladók a kismacsi gazdaságban. Telefon 591. 2552

Hentesüzlet
más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóhivatalban. 997

Egy
jó karban levő Bösendorfer zongora eladó. Kandia-utca 10. 998

Eladók
bontásból kikerült ajtók, rollók, ablakok, épületek. Széchenyi-utca 50. szám. 999

Egy
finom hangú, hosszú zongora elköltözés miatt olcsóért eladó. Péterfia 14, hátsó lakás. 1

TOLNAI

DÁNIELNÉL
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak !!
11-13-15-18
korona.

Lakás

Eladó
tükör, divány, butor, egy gramofon lemezekkel. Zugó-utca 6. 2

Egy garnitúra
cséplőgép családi okok miatt minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2596

Karikahajós
varrógép, ebédlőszékek, két karniz olcsón eladók. Kigyó-utca 3. 755

Használt
kovács szerszám minden áron eladó. Márk-telep Budai Ézsaiás-utca 12.

Jókarban
levő használt kopirprést megvételre keresünk. Cim a kiadóhivatalban. 98

Vizsla-
kölyök pedigrés fajkutyá 4 drb, szép leander eladó. Garay-u. 19. 5. a.

Megfietem,
ha valaki 1871-75 évi leveleinek bélyeges borítékjait rendelkezésemre bocsátja. Lölcesy-utca 18. szám. 94

Jövedelmező
értékes ingatlan minden elfogadható áron eladó. Értekezhetni Szalkai-utca 6. 89

Egy
jól kijátszott régi hegedű eladó. Eötvös-u. 71. 4

Eladó
szőlő a sámsoni kertben, 3 nyilas pajtával és felszereléssel. Ara 3000 korona. Vendég-u. 77. 7

Szüts István

uri- és egyenruhásabonál lehet legelőszobában legdivatósabb ruhát rendelni. Nagy vászár- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

Kiadó
ügyvédi irodának is nagyon alkalmas 4 vagy 5 szobás utcai lakás a törvényességgel szemben. Verbőczy-u. 12. 2585

Két szoba
konyha és mellékhelyiségekből álló lakás Széchenyi-utca 44. sz. alatt november 1-től kiadó. Átadás folytán előnyös áron. 2594

Kiadó
a legforgalmasabb központon bolt, lakás, műhely, iroda, raktár. Csapó-utca 19. 2600

Három
szobás modern lakást keresek. Cim leadható telefon 3-39 alá. 99

Övegy
urnónél butorozott szoba kiadó. Ugyanott jó házi koszt kapható bentékezésre és kihordásra, feltűnő olcsóért Timár-utca 8. szám. 39

Elegánsan
butorozott szoba 1-2 ur részére kiadó. Tekei-u. 76. 13

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Morsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Ötödik a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Téglás-kert
III. járásban, a csőszház mellett és közel a téglagyárhoz 1600 négyzetméter föld parcellázva ötenként 4 koronájával vagy egészben eladó. Értekezhetni a csőszházban, vagy a csapóutcai zónamészárszékben. 2401

Izmos kar — — — megelégedettség érzete

a sportolás eredménye. — — Mindamelllett ápoljuk célszerűen bőrünket és használjuk

Dr. Dralle

Malattine-ját

Ezen méz és glicerinből készült pompás zsírmontes pép elejét veszi a bőr nyomás, vagy dörzsölés általi sebesedésének és megvédi azt égés, kivörösödés, érdesség, ugyszintén annak erős, száraz levegőn, avagy hegyi és tengeri utknál beállható repedezés ellen. — — A bőr ellenállóvá, simává, üdév és bárszonyossá lesz.

1 tubus K — 70 és 120. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriarban, illatszer- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál.

Georg Dralle, Bodenbach a. E.

ELSŐRENDÜ

TÜZIFAAPRÍTÓ ÉS FAMEGMUNKÁLÓ

GÉPEK.

GÉPÁR:

MORITZ ZUCKERMANN'S WwB

WIEN, XVIII. ANASTASIUS-GRÜNGASSE 24/17. — Képviselők kerestetnek.